

ברוך אתה יהו"ה
אלהינו מלך העולם
אשר קדשנו במצותיו
וצונו לעסוק
בדברי תורה.

Barukh Atah Adonai
Eloheinu melekh ha-olam
asher kidshanu b'mitzvotav
v'tzivanu la'asok
b'divrei Torah.

Blessed are You, YHVH,
our God, eternal sovereign, who
sanctifies us in God's connecting
command to busy ourselves
in words of Torah.

Genesis 41:8-25

ויהי בבקר ותפעם רוחו וישלח ויקרא
את כל חרטמי מצרים ואת כל חכמי
הארץ ויספר פרעה להם את חלמו ואין פותר
אותם לפרעה וידבר שר המשקים את
פרעה לאמר את חטאי אני מזכיר היום
פרעה קצף על עבדיו ויתן אותי במשמר
בית שר הטבחים אתי ואת שר האפים:

8-10. In the morning, [Pharaoh's] spirit agitated. He sent and called for all the magicians of Egypt, and all her wise men. Pharaoh told them his dream; but none could interpret them for Pharaoh. The chief butler spoke to Pharaoh saying, "I recall My faults today. Pharaoh angered at his servant and gave me in custody of the head executioner, me and the chief baker.

MIDRASH
WHY IS HE SAYING THIS?

when Torah takes up space, it's for a reason.

ונחלמה חלום בלילה אחד אני והוא איש
כפתרון חלמו חלמנו ושם אתנו נער עברי
עבד לשר הטבחים ונספר לו ויפתר לנו
את חלמתינו איש כחלמו פתר: ויהי כאשר
פתר לנו כן היה אתי השעב על כפי ואתו
תלה:

11-13. "We dreamed a dream in one night, me and him; we dreamed each according to his dream's interpretation. With us there was a Hebrew youth, servant of the head executioner, and we told him, and he interpreted to us our dreams, each according to his dream did he interpret. As he interpreted to us, so it was: me he restored to my office, and him he hanged."

וישלח פרעה ויקרא את יוסף וירצהו מן-
הבור ויגלח ויחלף שמלתיו ובא אל פרעה:
ולאמר פרעה אל-יוסף חלום חלמתי ופתר
אין אתו ואני שמעתי עליך לאמר תשמע
חלום לפתר אותו: ולען יוסף את פרעה
לאמר בלעדי אל הים יענה את שלום פרעה:

14-16. Pharaoh sent and called for Yosef. They ran him from the pit, shaved him, changed his clothes and brought [him] to Pharaoh. Pharaoh said to Yosef, "I dreamed a dream, and it has no interpreter. I heard of you that you can hear and interpret a dream." Yosef answered Pharaoh saying, "It is not me but God who will answer the welfare of Pharaoh."

no longer the youth

וידבר פרעה אל-יוסף בחלמי הנני עמד על-
שפת היאר: והנה מן-היאר עלת שבע פרות
בריאות בשר ויפת תאר ותרעינה באחו:
והנה שבע פרות אחרות עלות אחריהן
דלות ורעות תאר מאד ורקות בשר לא-
ראיתי כהנה בכל ארץ מצרים לרע

17-19. Pharaoh said to Yosef, "In my dream, I stand on the bank of the Nile. From the Nile rise seven well and sleek cows and they feed on the reeds. Then seven other cows rise after them, poor and very gaunt and thin – like none I've never seen in all the land of Egypt for evil.

SEVENS = we

ותאכלנה הפרות הרקות והרעות את שבע
הפרות הראשונות הבריאות: ותבאנה אל-
קרבה ולא נודע כי באו אל-קרבה
ומראיהן רע כאשר בתחלה ואיקף וארא
בחלמי והנה שבע שבלים עלת בקנה
אחד מלאת וטבות:

20-22. "The thin and gaunt cows ate the first seven well cows. When they were inside them, one could not know they went inside: their sight was as bad as before – and I woke. Then I saw in my dream seven ears [of corn] rising on one stalk – full and good.

והנה שבע שבלים צנמות דקות שדפות
קדים צמחות אחריהם: ותבלען השבלים
הדקות את שבע השבלים הטבות ואמר
אל-החרטמים ואין מגיד לי: ולאמר יוסף
אל-פרעה חלום פרעה אחד הוא את אשר
האלהים עשה הגיד לפרעה:

23-25. "Then seven ears – withered, thin, blasted by east wind – blossomed after them. The thin ears swallowed the seven good ears. I told the magicians, but none declare to me." Yosef said to Pharaoh, "The dream of Pharaoh is one; God has revealed to Pharaoh what God is doing."

WHAT'S WITH THE CHIEF BUTLER?

Midrash Tanhuma, Gen. 41:9

כִּיּוֹן שֶׁחָלַם, שָׁלַח וְקָרָא לְכָל הַחֲרָטְמִים.
וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ צוֹנַחַת, אָמַר אֶפְרַיִם חֲכָמֶיךָ. כִּיּוֹן
שָׁלַח יָדָעוּ, בָּא שֶׁר הַמְּשָׁקִים וְאָמַר, אֵת
חֲטָאֵי אֲנִי מִזְכִּיר הַיּוֹם, פְּרַעְהָ קָצָף עַל
עֲבָדָיו וְגו'. וְשֵׁם אֲתָנּוּ נֶעַר עֲבָרֵי עֶבֶד וְגו'.
אֲרוּרִים הָרָשָׁעִים, שֶׁאֶפְלוּ הַטּוֹבָה שְׁעוֹשִׂים,
מִתְּכֻנִים לְרַעָה, שֶׁאָמַר שֶׁר הַמְּשָׁקִים. נֶעַר,
שֶׁאִינוּ בְּרַעָה. עֲבָרֵי, עֶבֶד, לְשׁוֹן גְּנָאֵי, שֶׁפָּדָה
כְּתִיב בְּסִפְרֵי שֶׁל פְּרַעְהָ, שֶׁלֹּא יִמְלֹךְ
עֲלֵיהֶם עֶבֶד.

When [Pharaoh woke from his] dream, he summoned and called all the magicians. The Holy Spirit called out, (Is. 19:12), "Where are they now, your wise men?" Since they could not interpret the dream, the head butler came and said (Gen. 41:9-12): "I recall My faults today. Pharaoh angered at his servant.... With us there was a Hebrew youth, servant of the head executioner." Cursed are the wicked, for even the good they do is accompanied by evil. The head butler [termed Yosef] a "youth," as if he had no sense, and "Hebrew" and "servant" for contempt. For such was written in the Book of the Pharaohs: a slave will not rule over them.

Bereishit Rabbah 89:7

כִּיּוֹן שֶׁרָאָה שֶׁר הַמְּשָׁקִים אֵת פְּרַעְהָ
שֶׁהִיָּתָה נִפְשׁוֹ מִבְּקִשְׁתָּ לְצֹאֲתָ, הִיָּה מַחֲשֵׁב
בְּדַעְתּוֹ וְאָמַר אִם יָמוּת פְּרַעְהָ זֶה וְיִעֲמֹד
מֶלֶךְ אַחֵר אֲיֵנִי יוֹדֵעַ אִם מִעֲמִידֵי בְּאִמּוֹנָתִי
אִם לֹא: וְיִדְבֵר שֶׁר הַמְּשָׁקִים, אָמַר לוֹ שְׁנֵי
חֲטָאִים יֵשׁ בְּיָדִי, אַחַת שֶׁלֹּא עָשִׂיתִי לְיוֹסֵף
טוֹבָה וְהִזְכַּרְתִּיו לְפָנֶיךָ, וְאַחַת שֶׁרָאִיתִיךָ
מִצָּטֵעַר עַל פְּתֻרוֹנוֹ שֶׁל חֵלּוֹם וְלֹא גִלִּיתִי
לְךָ עָלָיו שֶׁהִיָּה יוֹדֵעַ פְּתֻרוֹנוֹ.

When the chief butler saw that Pharaoh's soul was leaving, he said to himself, "If this Pharaoh dies and another arises, I do not know if he will keep me in my position of trust [=stand me in my faith] or not. [He] said to [Pharaoh], "I did two sins. One that I did not do right by Yosef by recalling him to you. One that when I saw you suffering over the interpretation of a dream, I didn't reveal to you he knows its interpretation."

Sefer HaYashar, Mikeitz 3

יֹאמְרוּ אֵל הַמֶּלֶךְ... ז' הַפְּרוֹת הַטּוֹבוֹת ז'
בְּנִים יוֹלְדוּ לְךָ וְיִהְיֶה שִׁבְעַת בְּנֵי שְׂרִיךְ
בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים. וז' הַשִּׁיבוֹלִים הַטּוֹבוֹת
אֲשֶׁר רָאִיתָ בְּחֵלּוֹם בְּשָׁנֵי, הֵם הַשְּׂרִים הֵם
אֲשֶׁר יִלְחַמוּ בָּם ז' שְׂרִים אַחֲרַיִם בְּלִתֵּי
חֹזְקִים כְּמוֹתֶם וְיִשְׁחִיתוּ אוֹתָם בְּאַחֲרֵית
הַיָּמִים וְיִנְקְמוּ מֵהֶם נִקְמַת בְּנִיךְ, וְשִׁבְהַ
הַמְּלוּכָה עוֹד לְזֹרַעְךָ. וְיִשְׁמַע הַמֶּלֶךְ אֵת כָּל
דְּבָרֵי חֲכָמֵי מִצְרַיִם... וְלֹא יִשְׂרוּ כוֹלָם בְּעֵינֵי
הַמֶּלֶךְ. וְיִדַּע הַמֶּלֶךְ בְּחִכְמָתוֹ כִּי לֹא דִיבְרוּ
אֵלָיו נְכוֹנָה, בְּכָל דְּבָרֵיהֶם יִחַד. כִּי מֵאֵת ה'
הַיִּתֵּה זֹאת... לְמַעַן מֵאֵת יוֹסֵף מִן בֵּית
הָאֲסוּרִים וְלְמַעַן גָּדְלוּ בְּמִצְרַיִם... וְיִחַר אֵף
הַמֶּלֶךְ מְאֹד וְחִמְתּוֹ בְּעֵרָה בּו. וְיִצֹא הַמֶּלֶךְ
וְיִצְאִיאוּ כָּל הַחֲכָמִים וְכָל הַחֲרָטְמוֹת
מִלְּפָנָיו, וְיִצְאוּ כוֹלָם בְּבוֹשֶׁת וְכִלְמָה... וְיִצֹא
הַמֶּלֶךְ, וְיַעֲבִירוּ קוֹל בְּמִצְרַיִם אֲשֶׁר יָמוּתוּ...
לֹא יִחִיהֶם מֵהֶם אִישׁ. וְיִקְוּמוּ שְׂרֵי הַטְּבָחִים
אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ וְיִשְׁלְפוּ כוֹלָם אִישׁ חֲרָבוֹ, וְיִחַלוּ
לְהַכּוֹת... וְיִהִי אַחֲרָיִם כֵּן וְיָבוֹא מִירוֹד שֶׁר
הַמְּשָׁקִים אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ, וְיִשְׁתַּחֲוֶה לְמֶלֶךְ...
וְיֹאמַר שֶׁר הַמְּשָׁקִים אֵל הַמֶּלֶךְ, יָחִי הַמֶּלֶךְ
לְעוֹלָם... אַתָּה קִצַּפְתָּ עָלַי עַבְדְּךָ בְּיָמֵים הָהֵם
זֶה ב' יָמִים וְתִיתֵן אוֹתִי בְּמִשְׁמֵר, אוֹתִי וְאֵת
שֶׁר הָאוּפִים וְשֵׁם הִיָּה אִיתְנוּ בְּבוֹר עֶבֶד עֲבָרֵי

[Pharaoh's magicians] told him, "Seven fat cows are seven sons born to you, whom seven of your ministers will slay. The seven good ears of corn are the same seven ministers whom seven junior ministers will slay to avenge your sons and the government will again be in your descendants." The the king heard the words of these wise men, but none of the interpretations of his dreams found favor in the king's eyes, for the king knew in his wisdom that none had spoken correctly. All this came from God... so Yosef would come from prison to attain greatness in Egypt.... The king's anger was greatly aroused. In burning wrath, he commanded that all his wise men and magicians be led away, and they went in shame and contempt.... The king commanded further that all [of them] be slain so none are left alive. The officers of the king's guard rose up, drew their swords and smote [them]. After this, Marod, the chief butler of the king, came and bowed before the king... and said, "Long live the king! ... You were angry at your servant two years ago, confined me and imprisoned me with the chief baker. There with us was a Hebrew servant...."

ON DREAMS

Bereishit Rabbah 89:8

וְנִסְפָּר לוֹ וַיִּפְתֵּר לָנוּ וְגו', כִּן הָיָה עוֹבְדָא
בְּהֵימָא אִינְתֵּתָא דְאַתָּת לְגַבֵּי רַבִּי אֶלְעָזָר
אֲמַרְתָּ לִּיהּ חֲמִית בְּחֻלְמֵי שְׁרִיתָא דְבֵיתִי
תְּבִירָא, אָמַר לָהּ אֵת יִלְדַת בְּר דְכֵר וְהוּא
חַיִּי, אֲזַלְתָּ וְהוּהּ לָהּ כֹּן. אֲתַת זְמוֹן אַחֲרוֹ
לְמִשְׁאַלְיֵינָה אֲשַׁכְּחָה תְּלַמְדֵיהּ יִתְבִּין תַּמָּן
וְרַבְהוֹן לֹא הָיָה גְבִיהוֹן, וְאֲמַרְהָ לְהוֹן וְאָן
הוּא רַבְכוּן, אָמְרוּ לָהּ אֵימַר לָן מַה דְאַתָּת
בְּעִית וְאָנָן אָמְרִין לִיד, אָמַרְהָ לְהוֹן חֲמִית
בְּחֻלְמֵי שְׁרִיתָא דְבֵיתִי תְּבִירָא, אָמְרוּ לָהּ
הֵימָא אֲתַתָּא קְבֵרָה בְּעֵלָה, כִּיֹּן דְנִפְקַת מִן
גְּבִיהוֹן שְׁרִיָא מִלְּלָא, שְׁמַע קִלְהָ רַבִּי
אֶלְעָזָר אָמַר לְהוֹן מַה אָמַרְתוּן לְהֵדָא
אֲתַתָּא, אָמְרִין הֵימָא אֲתַתָּא דְאַתָּת
לְמִשְׁאַל יִתְד, אָמַר לְהוֹן וּמַה אָמַרְתוּן לָהּ,
אָמְרוּ לִיהּ כִּדִּין וְכִדִּין. אָמַר לְהוֹן אוֹבְדַתוּן
גְּבִירָא, לֹא כֹן פְּתִיב: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר פָּתַר לָנוּ כֹּן
הָיָה.... אָמַר רַבִּי אַבְהוּ דְבַרְי חֲלוֹמוֹת לֹא
מַעֲלִין וְלֹא מוֹרִידִין.

We told him and he interpreted to us – There was an incident involving a certain woman who came before R. Elazar. She said to him: "In my dream, I saw the ceiling beam of my house broken." He said to her: "You will bear a male child and he will live." She went, and so it was for her. She came another time to ask him. She found his students sitting there, but their rabbi was not with them. She said to them: "Where is your rabbi?" They said to her: "Ask us and we will tell you [the answer]." She said to them: "In my dream, I saw the ceiling beam of my house broken." They said to her: "You will bury your husband." She left them and began wailing. R. Elazar heard her voice. He said to them: "What did you say to that woman?" They said: "It's that woman who came to ask you." He said to them: "What did you say to her?" They told him. He said to them: "You destroyed a man! Is it not written (Gen. 41:13), 'As he interpreted to us, so it was'? ... R. Abahu said: "Dream matters do not ascend and do not descend."

B.T. Berakhot 55a, b

אָמַר רַב חֲסִידָא: חֻלְמָא דְלֹא מְפִשֵׁר
כְּאַגְרָתָא דְלֹא מְקַרְיָא....

Rav Hisda said: An uninterpreted dream is like an unread letter....

עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה פּוֹתְרֵי חֲלוֹמוֹת הָיוּ
בִּירוּשָׁלַיִם פְּעַם אַחַת חֲלַמְתִּי חֲלוֹם וְהִלְכְתִּי
אֶצְל פּוֹלֵם, וּמַה שֶּׁפָּתַר לִי זֶה לֹא פָתַר לִי
זֶה, וְכוּלָם נִתְקַיְּמוּ בִּי. לְקַיִּים מַה שֶּׁנֶּאֱמַר:
כָּל חֲלוֹמוֹת הוֹלְכִים אַחֲרַי הֵפְהוּ. ...
שֶׁנֶּאֱמַר: "וַיְהִי כַּאֲשֶׁר פָּתַר לָנוּ כֹּן הָיָה:"

There were 24 dream interpreters in Jerusalem. Once, I dreamed a dream and went to each of them. What one interpreted for me the other did not interpret for me, yet all of [them] were realized in me, to fulfill, as it is said: all dreams follow the mouth. And as it is said (Gen. 41:13): "As he interpreted to us, so it was."

Theodor Herzl, Altneuland

אִין חֲלוֹם כַּה נִבְדַּל מִן הַמַּעֲשֶׂה, כְּמוֹ
שִׁיחֲשָׁבוּ רַבִּים. כָּל מַעֲשֶׂה בְּנֵי הָאָדָם הֵי
לְפָנֵים חֲלוֹם, וְאַחֲרָי כֹּן הֵי גַם כֹּן לְחֲלוֹם.

A dream is not so different from action as many think. All that people do once was a dream. When they are gone, they will also be a dream.

Moshe Hayyim Luzatto, The Way of God • Derekh HaShem

God decreed that the bond between body and divine soul should be loosened while we sleep. The portions of the soul from *ruah* and above rise and sever from the body. Only *nefesh* remains – the animalistic soul. The soul's freed portions can move about in the spiritual realm and associate with spiritual beings – angels overseeing natural phenomena, and angels of prophecy.... When the higher levels perceive something, they can transmit it step by step until it reaches the animalistic soul. The imagination is then stimulated and forms images in its normal manner. A dream can be true or false or blurred... A person can receive info about the future – if God so decrees, revealing to the *neshamah* by one of God's messengers. Then down to *nefesh*, visualized by imagination or from stimulation of the *neshamah*.

WHY DOES ANY OF THIS MATTER?

